

[Axel Møller.]

holder sig altsaa Krigen som et Middel i den internationale Politik. Men allerede dette, at man proklamerer højtideligt med Verdens Stormagter og forhaabentlig alle de andre Stater som Meddeltagere, at Staterne ikke maa angribe hinanden under de og de Omstændigheder, som fremgaar af Pagtens Indledning, forekommer mig at være en betydelig Gevinst paa Traktatrettens Omraade og at staa over den rent moralske Erklæring, som Folkeforbundet i Fjor udstedte om, at man fordømte Krigen. Det var en ren Erklæring om, at man ansaa det for noget forkasteligt. Her er en højtidelig Traktat, hvorved man binder sig til ikke at angribe de andre Signatarmagter, medmindre de selv først bryder Pagtens Bestemmelser.

Folkeforbundspagten siger, at hvis en Stat alligevel ulovligt angriber en anden Stat, skal Folkeforbundet hjælpe den overfaldne Stat. Folkeforbundet har ingen selvstændige Magtmidler, Folkeforbundets eneste Magtmiddel er, at Medlemmerne loyalt vil samvirke om at give Folkeforbundet Magt, saaledes at Magt vil komme til at staa haag Retten. Ingen kan derfor nyde godt af Folkeforbundets Beskyttelse, medmindre han ogsaa vil bidrage efter Evne til de Magtmidler, som Folkeforbundet raader over. Det forekommer mig, at baade den højtærede Forsvarsminister og den højtærede Statsminister klart har sagt, at ogsaa i dette Forhold gælder det, at uden Forpligtelser har man heller ikke nogen Rettigheder. Skal Danmark overfor Folkeforbundet tage det Standpunkt at svare: Ja Tak, vi vil gerne have Hjælp i paakommende Tilfælde, men vi vil ikke selv hjælpe jer, naar der bliver Tale om at beskytte andre Stater, kan jeg ikke se andet, end at Danmark bryder den internationale Solidaritet paa Folkeforbundets Omraade og stiller sig i en isoleret Stilling, som kan komme Danmark dyrt til at staa.

Maa jeg til sidst minde om, hvad Danmarks Regering og Rigsdag gjorde kort før 1864. Da stod vi ogsaa i den Situation, at de sagkyndige i Tide havde forlangt de fornødne Bevillinger, og at Rigsdagen og Regeringen havde nægtet at give disse Bevillinger, saa til at støttepunkter, vor Hær

den Gang skulde have, langt fra var i den Forfatning, som de kunde og burde have været i ved forholdsvis beskedne Opofrelser. Hvad er det, der sker nu? Vi er i en lignende Situation, og den store Fare er, at vi gentager Fejlen fra før 1864 og saa ligesom den Gang kommer til at betale, hvad vi sparer i Penge, med Blod.

Holstein: Naar jeg forleden saa længe tillod mig at lægge Beslag paa Tingets Tid, var det, fordi jeg mente, at det er bydende paakrævet, baade at den danske Offentlighed i Almindelighed og først og fremmest den konservative Vælgerbefolkning, hvem Forsvarssagens Løsning paa redeligt og sagligt og solidt Grundlag nu ligger varmt paa Sinde, bliver fuldt oplyst om, ud fra hvilke udenrigspolitiske Betragtninger, ud fra hvilke folkeforbundsmæssige Argumenter, ud fra hvilke militære Hensyn til den danske Hærs indre Tryghed, Arbejdsro, Tillid, Mod, Forhindring af yderligere Demoralisation man opstiller sine Forslag, og endelig fuld Oplysning om Statsministerens Tilsagn til de Konservative: at den Ordning, som vedtoges i 1922, skulde blive loyalt gennemført, og at, dersom vi ikke fik denne Ordning gennemført, vilde vi faa noget, der var ringere. Jeg synes, at det er paakrævet, at alle disse Synsmaader, som førtes frem fra Venstrepartiets ansvarlige Regeringschef i 1922, bliver bekendt nu.

Forholdet er i Virkeligheden det, at de Tilsagn og Erklæringer, som den højtærede Statsminister den Gang gav, dels udadtil til Folkeforbundet, altsaa udenrigspolitiske, dels indadtil til det Parti, med hvilket han samarbejdede, er fuldkommen bristet og brudt; jeg ved, at der var adskillige Konservative i 1922, som var betænkelige ved at stemme for denne enorme Nedskæring af vort Forsvar. Der var enkelte, som var paa Nippet til ligesom jeg at stemme nej; og havde blot en eneste Konservativ stemt nej sammen med mig, saa havde Forsvarsordningen af 1922 været forkastet, og saa havde vi haft en Kabinetsskrise, for den højtærede daværende Statsminister sagde udtrykkeligt, at den daværende Regering vilde ikke tage Ansvar for at fortsætte, hvis vi ikke fik